

מתורתו של רבינו מרן רבי שלמה פישר זצוק"ל

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך בתית למאור להעלות
נר תמיד (כו, ב)

המפרשים הביאו מעמים אמאי לא נזכר שמו של משה בפרשה. ונראה הענין, כי בפרשה זו מסופר על גדולת אהרן וכניסתו לכהונה, שכאמת היה זה שייך למשה כמשארו"ל בזבחים (קב, א), אני אמרתי אתה כהן והוא לוי, עכשיו הוא כהן ואתה לוי, עיי"ש. ואין זה דרך ארץ להזכיר שמו על הקלקלה.

ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו מתוך בני ישראל לכהנו
לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן (כה, א).

הנה אמרו רז"ל (שבת קל"ט, א), בשכר "וראך ושמה בלבן" (שמות ד) זכה לחשן המשפט על לבו. ופירש בדרשות הר"ן שזכה עיי"ז לחלקו של משה. שמשה היה לו כח להזמין נבואה כדכתיב עמדו ואשמעה וגו', וכך אהרן בשאלה באו"ת. ולפי דרכנו יל"פ עוד, שזכה לחלקו של משה, שהיה מתפלל על ישראל. ואהרן בחשן המשפט על לבו זכה להיות עמוד צלותהון דישאל ודו"ק.

והנה אבני האפוד לא פירשו בזכות מה זכה להם. ויבואר עפ"מ"ש במקו"א (דרשות בית ישי דרוש לסוכות) על מ"ש רז"ל בתנחומא פרשת תצוה עה"פ ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך, וזשאה"כ אשרי תבחר ותקרב עיי"ש דאברהם יעקב ומשה נבחרו אבל לא נתקברו אלא הם קרבו את עצמם. ואילו אהרן נבחר ונתקרב. ושאלנו, דלכאורה מה שבח הוא לו שלא קרב את עצמו עד שהוצרך הקב"ה לקרבו. וכתבנו עוד, דבאמת יש לתמוה, שלא מצינו כלל לאהרן שיעשה תשובה על המא העגל.

ויישבנו עפ"מ שהארכנו שם, שאהרן במעשה העגל מסר את נפשו בשביל ישראל וכדאיתא ביוקר"פ, אמר אהרן אם בונין הן אותה, הסרחון תלוי בהם, מוטב שיתלה הסרחון בי ולא בישראל. א"ל הקב"ה אהבת צדק, אהבת לצדק את בני ישראל ותשנא רשע, שנאת מלחייבן. על כן משחך אלהים וגו'. חייך, שמכל שבטו של לוי לא נבחר לכהונה גדולה אלא אתה. ולפי"ז אסור היה לו לאהרן לעשות תשובה כי אז כאילו מתנער הוא מן החטא והזור וגוללו על ראשם של ישראל.

אכן, הקב"ה קרבו והטיל עליו מטלה של תשובת המשקל להשיב רבים מעון. וכמ"ש רבינו יונה בשע"ת בעיקר העשרים. והביא שם, שכן אמר דוד ע"ה במזמור התשובה אלמדה פושעים דרכיך חטאים אליך ישובו. ואמנם כתיב באהרן (מלאכי ב) תורת אמת היתה בפיהו וגו' ורבים השיב מעון, כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו וגו'.

והם יקחו את הזהב ואת התכלת ואת הארגמן ואת תולעת השני ואת
השש (כה, ה).

כבכא בתרא (ה, ב), אין עושין שררה על הציבור פחות משנים,
מנה"מ אמר רב נחמן אמר קרא והם יקחו את הזהב.

וכתב הרש"ש ז"ל, לכא"ו זהו דכתיב ג"כ בעשייה (לו, ג) ויקחו מלפני משה את כל התרומה וגו', וא"כ מאי שררותיהו, כיון שלא לקחו רק את אשר כבר הורם. ואולי דס"ל להשי"ם דעל בגדי כהונה דכתיב בהאי קרא הם בעצמם גבו את התרומה מבנ"י, וכ"מ מפרש"י שם עכ"ל.

ויעוין ברמב"ן שכתב ז"ל, והם יקחו את הזהב, הנה כל הצוואות עד כאן היה במשה עצמו, ועשית, תעשה. ועתה ציוה שידבר אל כל חכמי לב שיעשו הבגדים, ולכן אמר והם יקחו את התכלת ואת הזהב שיקבלו הנדבה מן הציבור ויעשו בה את הבגדים, והמעט לאמר שלא ישקול להם הנדבה ולא ימנה כי נאמנים הם כענין שנא' (מלכים ב' יב, טז), ולא יחשבו את האנשים אשר יתנו את הכסף על ידם לתת לעושי המלאכה, כי באמונה הם עושים.

וכאשר נאמר בכגדים, ה"ה בכל מלאכת המשכן. כי ביום הראשון בלבד כתיב (ל, ג), ויקחו מלפני משה, וגם הוא שלא בחשבון לקחו הכל מלפניו ובשאר הימים הביאו אליהם, ולכן כתיב מרבים העם להביאו, כי להם היו מביאים לא שיתנו למשה והוא ישקול על ידם וכו' עכ"ל. ומבואר דלא כדברי הרש"ש.

ונראה לקיים דברי הרש"ש עפ"מ"ש במק"א בענין שלא מצינו בפרשת פקודי שנתן משה חשבון אלא רק על הכסף והנהושת ולא על הזהב, כי הזהב לא היה רק לכלי שרת אלא גם לבגדי כהונה והתרומות לבגדי כהונה לא הביאו למשה שע"ז היה ציווי מיוחד והם יקחו את הזהב ואת התכלת וגו'.

והמעט נראה משום דלא יאה למשה לעבודת תרומות לזה אלא לכלי השרת ולכן לא מסר משה רבינו חשבון מזה דמסר חשבון רק על מה שהוא גבה בעצמו אבל האנשים לא חשדו אותם כי באמונה הם עושים ופשוט.

ויעוין בפנים יפות דכתב להוכיח דמשה קיבל התרומות אף בשאר ימים, ודלא כהרמב"ן, מהא דילפינן בשבת (צו, ב), הוצאה מקרא ויעבירו קול במחנה וכו', משה היכן יתיב במחנה ליה דהוי רה"ר וקא אמר להו משה לא תפיקו מרה"י דידכו למחנה ליה דהוא רה"ר. ואי נימא שהיו מביאין לאומנין עצמם ליכא רמו מהכא לאיסור הוצאה מרה"י לרה"ר.

ודבריו תמוהין, דיעוין שם בתוס' ובשאר ראשונים ובמ"מ (פ"ב שבת הל' ח), דמוכה דמוחקין כל מה שכתוב משה היכא יתיב, דאפי' את"ל שלמשה הביאו למאי איצטריך לומר דמשה במחנה ליה היה, הא גם מחנה ישראל היה רה"ר ומיד שהוציאו מאוהליהם למחנה הוי הוצאה. ועוד, שבאמת מחנה ליה היה בתוך מחנה ישראל. ועוד, דקודם שהוקם המשכן עוד לא הובדלו הלויים ולא הותקנו המחנות, ורק בשנה שניה לאחר המנין הותקנו המחנות. ועוד דבשעת נדבת המשכן היה משה מחוץ למחנה הרחק מן המחנה. וע"כ גירסא זו טעות היא.

ועיין בירושלמי פ"ק דשבועות דכתב מנין שהוצאה מלאכה וכו' נמנעו העם מלהוציא מבתיהם וליתן לגזברין ומוכה כהרמב"ן ואכמ"ל.

ולקחת את שתי אבני שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל (כה, ט). והנה להלן (פס' כא) כתיב, והאבנים תהיין על שמות בני ישראל שתיים עשרה על שמותם פתוחי חותם איש על שמו תהיין לשני עשר שבט. וצריך ביאור, תרתי למה לי?

ונראה הענין עפ"מ"ש רז"ל (סוטה לו, ב) ראוי היה יוסף שיצאו ממנו י"ב שבטים כדרך שיצאו מיעקב אלא שנתפזר זרעו מבין עשר אצבעותיו עיי"ש. נמצא כי היה ראוי להיות שם ב"פ י"ב שבטים. והנה אבנו של יוסף באבני המילואים הוא שהם, ולכן היו י"ב שמות השבטים עוד הפעם באבני שהם. ולפי שלבסוף לא נולדו לו אלא שנים וכמ"ש בסוטה, לכן לא היו אלא ב' אבנים.

והנה אמרו שם שנראית לו ליוסף דמות דיוקנו של אביו, וא"ל עתידין שבטים שיהיו כתובים על האבנים וכו' דהיינו שא"ל שאפילו ביניהם לא יהיה נכתב אם יחטא וכ"ש שלא יהיו לו אבנים ביחוד.

והנה איתא שם ששמו של יוסף היה כתוב באבני החשן בה', יהוסף, שנאמר עדות ביהוסף שמו וגו'. והוא מרומז שם בכתוב דכתיב בתריה הסירותי מסכל שכמו ר"ת שהם, דהיינו דבאבן השחם שבאבני החשן היה כתוב שמו יהוסף, וז"ש עדות. שהקב"ה העיד שמו עליו. וכדרך שפירש"י בפ' פינחס (כו, ה) הטיל הקב"ה שמו עליהם ה"א מצד זה ויו"ד מצד זה לומר מעיד אני בהם וכו' עיי"ש, ה"נ נוסף לו ליוסף ה"א ליו"ד שהיתה לו בשמו מכבר.

ועייל ענין הה"א כמ"ש הא לכם זרע שזכה לב' שבטים שנשתתרו לו מן הי"ב שהיו ראויים לו אלמלא נתפזר זרעו מבין עשר אצבעותיו. [וע"ע מש"כ בענין הה"א דיהוסף ב' לך עה"פ כי אב המון גויים נתתיך וב' מקין עה"פ ובלעדיך לא ירים איש את ידו].

ושמת את שתי האבנים על כתפת האפר אבני זכרון לבני ישראל ונשא אהרן את שמותם לפני ה' על שתי כתפיו לזכרון (כה, יב)

במדרש (לה, ה), זכות השבטים היתה נכנסת עמו ואלו הן י"ב אבנים שהיו נתונות על לבו, וע"ש ברש"ש שתמה, שהרי לפני ולפנים לא נכנס אלא בד' בגדים.

ונראה, דאהרן זכה לזכות השבטים שהיתה נכנסת עמו. והוא בזכות שהיה נושא שמות השבטים על לבו לפני ה' תמיד, והיה מגן לישראל מפני עמלק שהוא רצועת מרדות לישראל מוזמן בכל עת לפורענות.

ולכן מיד שמת אהרן בר"ח אב בא עמלק להלחם עמהם כמ"ש רש"י ב'פ' הוקת עה"פ וישמע הכנעני וגו' שהוא עמלק ששמע שמת אהרן כו' ע"ש וזהו שרמוז בר"ת קרא עלי מועד לשבור ר"ת עמלק ודו"ק.

והנה פירשנו במקו"א (דרשות בית ישי סימן מד הערה י) דרשא דקרא עלי מועד לגרעיותא, דהפסדנו מעלת ר"ח דאיקרי מועד בגלל ר"ח אב שמת בו אהרן כעונש על הטא העגל ע"ש אולם לפ"ד המדרש הזה נראה לפרשה למעליותא.

והמזר הרביעי תרשיש ושהם וישפה משכצים זהב יהיו כמלואתם (כה, טז)

בסוטה (לו, ב) בכל התורה בנימן חסר חוץ מאבני אפוד בנימין שלם. הענין עפ"מ"ש בבעה"ט כאן, ישפה בגי' בנימין בן יעקב. שישפה היה לבנימין.

והאבנים תהיין על שמת בני ישראל שתיים עשרה על שמתם פתוהי חותם איש על שמו תהיין לשני עשר שבט (כה, כא).

הנה נחלקו בחז"ל מה היה כתוב על אבני החושן, ביומא (עג, ב) אמר רב אחא בר יעקב דהיה כתוב בהו שבטי ישורון ובירושלמי סוטה (פ"ז הל' ד') אמרו שהיה כתוב בהם שבטי ישראל וברמב"ם (פ"ט כלהמ"ק הל' ז) כתב שהיה כתוב בהם שבטי י-ה.

והנה ענין השבטים והדגלים הם להדמות למאה"ש כמו דאיתא במדרש דנתאוו ישראל שיהיה להם דגלים כמלאכי השרת שנא' ובשם אלקינו נדגול, וכ' הגר"א שיש ג' מיני מלאכים א' מלאכים שמסתים שמם באותיות א-ל כגון מיכאל גבריאל ב' מלאכים שמסתים שמם באותיות י-ה ומלאכים שמסתים שמם באותיות ו-ן כמטטרון וסנדלפון וזה אותיות אלוקינו.

והנה ישראל מסיים באותיות א-ל וישורון באותיות ו-ן ונשאר אותיות י-ה.

ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התמים והיו על לב אהרן כבאו לפני ה' ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו לפני ה' תמיד (כה, ל).

הוא כתב סס המפורק, שהיה נותנו בתוך כפלי החשן וכו'. ונמקלס שני היה החשן, שאי אפשר לכהן גדול להיות ממוסר בגדים, לזל אותו הסס לא היה בתוכו וכו' (רס"י).

בסוטה (מה, ב) משמתו נביאים הראשונים בטל אורים ותומים. וז"ש (תהלים עד, ט) אותותינו לא ראינו אין עוד נביא. פי', מפני שאין עוד נביא לכן אותותינו לא ראינו, דהיינו אורים ותומים שמגיד ע"פ אותיות.

בגמ' שם, משמתו נביאים האחרונים פסקה רודה"ק. וז"ש אין עוד נביא ולא אתנו יודע עד מה, פי' מפני שאין עוד נביא לכן אין אתנו יודע ברוה"ק. נמצא הפסוק נדרש לפני ולאחריו ולכן כתיב אין עוד נביא באמצע ודו"ק.

ועשית את מעיל האפוד כליל תכלת (כה, לא).

סאלפוד ניתן עליו לחגורה (רס"י).

הענין, כי מעיל הוא בגד לצורך עצמו של הכהן הלוכשו, ואילו האפוד הוא לצורך החשן שבו אבני זכרון, כמ"ש ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו. ולוכש קודם המעיל ואח"כ האפוד, כדרך שאמרו (ב"ב ס, ב) התקישו וקישו. קישו עצמך ואח"כ קישו אחרים.

והנה מעיל ר"ת לבב עיקש יסור ממני (תהלים קא, ד), ואילו אפוד ר"ת אלמדה פושעים דרכיך והמאים (שם נא, טו).

ועמ"ש בהפסדת פרשת שמיני ועל האפוד הושן וכתוב ולא יזה כו' כי המוכיח הרבים צריך להיות גם נושאם על לבו ומבקש עליהם רחמים. (ואם לאו הריהו ר"ת דברי פיו און ומרמה).

ועשית את מעיל האפוד כליל תכלת (כה, לא).

ענין המעיל היה לשמירה שלא יתקנאו בו מלאה"ש ויזיקוהו (והנה, מעיל ר"ת לא יגרע מצדיק עינו). וכן בשמואל הוא אומר ומעיל קמן תעשה לו אמו לשמרו מעיה"ר. וז"ש ונשמע קולו בבואו אל הקדש. כי קול פעמון סגולה לשמירה כמ"ש מהרש"א בברכות ס"ב אהא דבת ר"ח הות מקרקשא ליה לרבא בכיהכ"ם. והביא שם ראייה מגמ' פסחים (קיב) מקרקש נכתמא אהצבא והדר נשית ע"ש. והנה ונשמע קולו בבואו אל הקדש ר"ת אבוקה לומר שקול הפעמון לשמירה כמו אבוקה.

ולקחת מן הרם אשר על המזבח ומשמון המשיחה והזית על אהרן ועל בגדיו ועל בניו ועל בגדי בניו וקדש אתו וקדש הוא ובגדיו ובניו ובגדי בניו אתו (כה, כא).

כ' החוקוני, לא מצינו הזאה כזו אלא להאחיז אותם למזבח שהם משרתיו. ועיין שאג"א סי' צ"ג שהקשה מה טעם אין הכהנים אוכלים גיד הנשה מדין עשה דוחה לא תעשה, ותיריך חזו"א ר"פ גה"נ, דדין משקה ישראל פוסל גם לאכילת כהנים. ויבואר עפ"ד החוקוני הנ"ל דהכהנים הם כלי המזבה, ונראה שהקדושה הנוספת לכה"ג הוא, שהוא כלי הארון שהרי נכנס לפני ולפנים ומוזה על בין הבדים ודו"ק.

ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה קטרת תמיד לפני ה' לדרתיכם (ל, ח).

הנה התורה קשרה מצות הנרות כמצות הקטרת. והנה בזהר פרשת בהעלותך (קנא, ב), מדבחה פנימאה ומנרתא, קיימי כהדא, לחדוותא דכולא, דכתיב (משלי כז) שמן וקטרת ישמח לב. ועל דא לא אתקרב קטורתא אלא בשעתא דשמן אשתכח וכו'. קטרת, קשירו הוא דכולא וכו' ע"כ.

ויבואר (ע"ד הנגלה), עפ"ד הגר"א באבות פ"ד במתניתין דשלשה כתרים הן. וז"ל, כמ"ש בפ"ז דיומא (עב, ב) שלשה זרים הן של מזבה ושל ארון ושל שלחן וכו' ונגד שם טוב הוא המנורה. וע"ש ברע"ב שכתב, ששם טוב הם מדות טובות. והוא תואם עם דברי המקובלים שיש ז' מדות והם כנגד ז' קני המנורה ודו"ק.

וז"ש הזהר שרק כשיש מדות טובות המסומלות במנורה שהוא כתר שם טוב, שאומרים הבריות עליו אשרי שזה ילד אשרי שזה גדל (עיין יומא פו, א וש"ד) רק אז אפשר להיות אחדות המסומלת בקטרת שהוא קשירו דכולא. ודו"ק.

ומה"ט קורין תמיד בחנוכה פרשת מכירת יוסף, ללמוד מזה גנות הפירוד והמהלוקת.

הערות על הפרשה

מלוקט מפנקסי רבינו מרן רבי שלמה פישר זצוק"ל

שאפי' לא הקריב בבקר אינו מביא שתיים בערב. אבל יש עוד דין שהעיקר בו התוצאה, היינו שצריך להיות מוקטר קטרת במקדש כל יום, וקטרת זו יש לה שיעור מנה. ומצד דין זה יש שם חיוב להשלים כל המנה בערב אם לא הקטיר בבקר. והנה הא דהנוך מזבח הזהב הוא בקטרת והוא מעכב שאם לא הוקטר לא יזה הענין כי מזבח הזהב נקרא בתורה מזבח קטרת הסמים וכן בעשייה כתיב ועשית מזבח מקטר קטורת, ולכאורה הרי היו ב' דברים על מזבח הזהב, קטורת והזאות, ולמה נתיחד שמו ע"ש הקטרת יותר מהזאות. ועוד שמזבח החיצון לא מצינו שקרא שמו ע"ש העבודות הנעשות בו (כלומר מזבח הקרבות), וכיו"ב שאר הכלים לא נקראו למושל שלהן הלחם וכיו"ב [הוי"ך מהמנורה שנקראת בתורה מנורת המאור והוא מהך מעמא גופא שנבאר]. אך הענין כי אינו נקרא על שם הקטרת שבתורת קרבן ועבודה אלא הקריאה היא ע"ש הקטרת שהיא חלק מצורת המקדש [וכן המנורה ע"ש המאור שזה חלק מצורת המקדש וכנ"ל], וזה מגוף השם של המזבח כי כשם שהמזבח עצמו הוא חלק מן המקדש כך הקטרת שעליו, ולא עוד אלא ששניהם כאחד הם הצורה ולכן נקרא מזבח הקטרת. [ובאמת העבודה של קרבנות במזבח החיצון אינם מתיחסים אל המזבח בתורת חלק מן המקדש כי הרי קיי"ל מקריבין אע"פ שאין בית. משא"כ בקטרת העיקר להקטיר בהיכל והמזבח הוא החלק של ההיכל המיועד לכך והבין].

והשתא מבואר שפיר המשנה דאר"ש שצריך שיקטיר כל המנה בערב, וא"ת מ"ש מתמיד ע"ז מותרין שהרי אין מהנכין המזבח אלא בקטרת והנוך זה מעכב וע"כ הטעם משום דקטרת הוא חלק מצורת המזבח וכל שלא הוקטר עליו עדין קטרת אין שמו עליו וא"א להזות. [ומ"ש עוד במנחות שם שאין מהנכין מזבח החיצון אלא בו' ששם הרי ההנוך אינו מעכב באמת ע"ז הק' הגמ' הנוך מאן דכר שמיא וכמ"ש התוס'].

וא"ת לפמש"נ הוי צריך למנות את הקטרת לב' מצות [הוי"ך ממה שמנה הרמב"ם קטרת של שחר ושל בה"ע לשתים], א' קטרת בתורת עבודה וקרבן ציבור וב' מצד צורת המקדש. לק"מ דצורת המקדש נכלל בכלל המצוה ועשו לי מקדש וכמו שלא חשב הרמב"ם שאר כלי המקדש בפ"ע.

מנחות (פמ, א) שמן למנורה בכלי שרת הצי לוג לכל נר ונר, והקשו תוס' [ד"ה הצי לוג], תימה למה היה צריך לקדש השמן בכלי שרת.

ובמנח"ב (ס' קט) ביאר דקשיא להו אמאי לא סגי להו בקידוש המנורה בעצמה כדרך שהשלהן מקדש הלחם והבזיכין.

והנראה דהרי הדלקה לאו עבודה (וימא כד, ב) אלא ההטבה היא העבודה והיינו עריכה דכתיבא בקרא יערוך אותו וכו'. ונראה פשוט דזה כולל גם נתינת השמן, וא"כ נתינת השמן עצמה הוי העבודה ולכן צריך השמן קידוש קודם לזה כמו בכל עבודה (שו"מ כע"ז בחו"א ובמק"ד).

מיהו ל"ד המנח"ב היה נראה לפרש בכונת התוס' דקשיא להו דל"ש כלל קידוש בשמן דהא אינו קרבן, ויעויין תמורה (יד, א) דכל הקרב בלילה מתקדש בלילה דהביאו תוס' פרש"י כגון שמן למנורה והקשו דמאי קדושה שייך בזה הא לית ליה קדושת כלי ובהנהות צ"ק ומנח"ב הקשו מגמ' מנחות שלושה ומחצה למנורה הצי לוג לכל נר ונר. ולמשנ"ת י"ל דהכי קשיא להו לתוס', דהך קידוש כלי דשמן ע"כ אינו לצורך הקרבה דאין השמן קרבן וע"כ ענין אחר הוא ולא שייך למיתני ביה הך דינא דכל הקרב וכו'.

ברמב"ם (פ"י ממע"ה"ק הי"ד) כתב, שהכהן הראוי לעבודה זהו שיש לו חלק לאכול וזו שאינו ראוי בשעת הקרבן כגון שהיה טמא אין לו חלק לאכול אפילו כשיטהר לערב.

ושם הי"ט כתב, כל הראוי לאכילת הקדשים בשעת הקרבן חולק לאכול, וכל מי שאינו ראוי לאכול בשעת העבודה אע"פ שהוא ראוי לעבודה והרי הוא ראוי לאכול לערב אינו חולק כדי להניח חלקו לערב. ולכא' סותר דברי עצמו.

אך הענין פשוט, שיש כאן שני כללים מותרים, והיינו שודאי בשרש ההלכה הכלל הוא כל כהן הראוי לעבודה. אבל מתוך שהידיעה תורה שני יוצאים מן הכלל (היינו א) בע"מ אוכל אע"פ שאינו עובד, ב) כ"ג אונן עובד ואינו אוכל, נמצא שייצא מזה כלל חדש שהדבר תלוי בכהן הראוי לאכילה. אבל שרש הדין נשאר תלוי בראוי לעבודה, שהרי זהו כל ענין הדרשא שארז"ל שמי"ש בתורה הכהן המקריב אין הכונה מקריב בפועל אלא בכח ר"ל כל כהני בית אב שראויין לעבודה עיין בגמ' זבחים צ"ט ודו"ק.

ובא וראה האיך דקדק הרמב"ם בלשונו. שלמעלה כתב יש לו חלק, ר"ל להלכה ובעצם, אבל כסיפא כתב חולק ואינו חולק, כלומר למעשה חולק. ודו"ק ומכאן תלמוד למק"א.

במנחות נ. לא הקטירו קטרת בבקר יקטירו בין הערבים, אמר ר"ש וכולה היתה קריבה בין הערבים שאין מהנכין את מזבח הזהב אלא בקטרת הסמים, הינוך מאן דכר שמיא וכו'.

וכתבו התוס' פ"י בקונט' דמעמיה דר"ש קאמר ומ"מ פריך שפיר הנוך מאן דכר שמיא מעולת התמיד וכו' עכ"ל, והנה ברש"י שלנו ליתא אבל גוף הדבר אינו מוכן מה טעם הוא לדברי ר"ש ?

והנראה בזה דהנה בחי' הגרי"ז הלוי (פ"ב מהל' כלהמ"ק) תמה איזה דין הוא זה שיקטירו בין הערביים כל המנה, ואפילו אם נימא דשיעור פרס הוא הל"מ ובפחות מזה לא יצאו הציבור ידי הובתן אף בדיעבד, מ"מ כל עצמו של שיעור זה דפרס, ביסוד דינו אינו דין שיעור קרבן כמו עשרון דמנחה ושאר שיעורי קרבנות, אלא כל עצמו ודינו הוא בקיום המצוה של קטרת דנאמר שיעורא במצות הקטרה דידה שיקטירו ממנה מנה בכל יום פרס בשחרית ופרס בה"ע, ושיעורא דמצוה הוא דהוי שיעור זה כו', אבל לא שיעור קרבן כו', והכלי שרת יוכל לקדש גם בפחות מזה, דרך במקום שנאמר שיעור בעצם הקרבן מדיני שיעור קרבנות שם הוא דנאמר דינה כו' דבפחות משיעורו לא מיקדיש בכלי שרת, אבל בקטרת דבעצם תורת קרבן שלה אין לה שיעור כלל ורק דאיכא שיעור בהמצוה כמה שיקטיר ממנה כל יום אי"ז נוגע להדינא וכו'. ועיי' בהידושויו שם שכירר בענין הנוך זה דתנן הכא במזבח הזהב בקטרת ומזבח החיצון בתמיד של שחר וכו' שאי"ז אלא לכתחילה שהרי קדושת כל הכלים הוי ע"י משיחה הוי מהנוך מזבח הזהב בקטרת של בה"ע מעכב כדאמרי' שאם לא נתחנך לא יזה עליו וכתב דמשו"ה בעי קרא ע"ז לומר דמעכב אפי' בדיעבד ע"ש.

והנראה בכ"ז עפמ"ש במק"א וא.ה. עי' במדור ההערות בגליון פרשת תרומה] כשם בעהתו"ס בפ' תרומה שהידשו דענין קטרת ונרות כמשכן אינו קרבן בעלמא ועבודה, אלא זה חלק מצורת המשכן שצריך להיות שם נר דלוק (בערב) וקטרת מוקטרת (כפולטריין של מלכים). והשתא א"ש דהנה ודאי מצד מצות עבודה של קטרת ששם העיקר מעשה ההקטרה סגי בכזית כמ"ש שם בשם רש"י. ומצד זה לא שייך תשלומין כמו בתמיד